

KANTAR TNS

Výzkum před prezidentskými volbami 2. vlna

15. 12. 2017

Zpracováno exkluzivně pro:

Velikost vzorku	N = 1 504 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	9. 12. – 14. 12. 2017
Metoda sběru dat	Telefonický sběr vyškolenými operátory (CATI)
Výběr	Náhodný výběr
Charakteristika výzkumu	Reprezentativní výzkum populace oprávněných voličů ČR
Reprezentativita	<p>Vzorek je reprezentativní pro dospělou populaci ČR podle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základních sociodemografických charakteristik (kraj, věk, pohlaví, vzdělání, velikosti obce) • věk × vzdělání, pohlaví × věk, pracovní status respondenta • účast a strana volená ve volbách do PSP 2017, účast a volený kandidát v druhém kole prezidentských voleb 2013 <p>Reprezentativita je náhodným výběrem a dovážením dat.</p>
Realizátor a zadavatel	výzkum realizovala společnost MEDIAN s.r.o. a Kantar TNS CZ, s.r.o. exkluzivně pro Českou televizi
Statistická chyba	Náhodná statistická odchylka činí +/- 1,5 procentního bodu u postojů, které zastává 5 % respondentů až +/- 4 procentní body u postojů, které zastává 50 % respondentů.

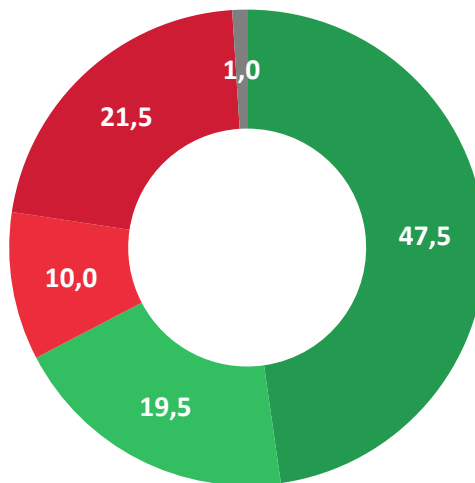

KANTAR TNS.

Volební model

Ochota jít k prvnímu kolu prezidentských voleb

■ určitě ano

■ spíše ano

■ spíše ne

■ určitě ne

■ neví/bez odpovědi

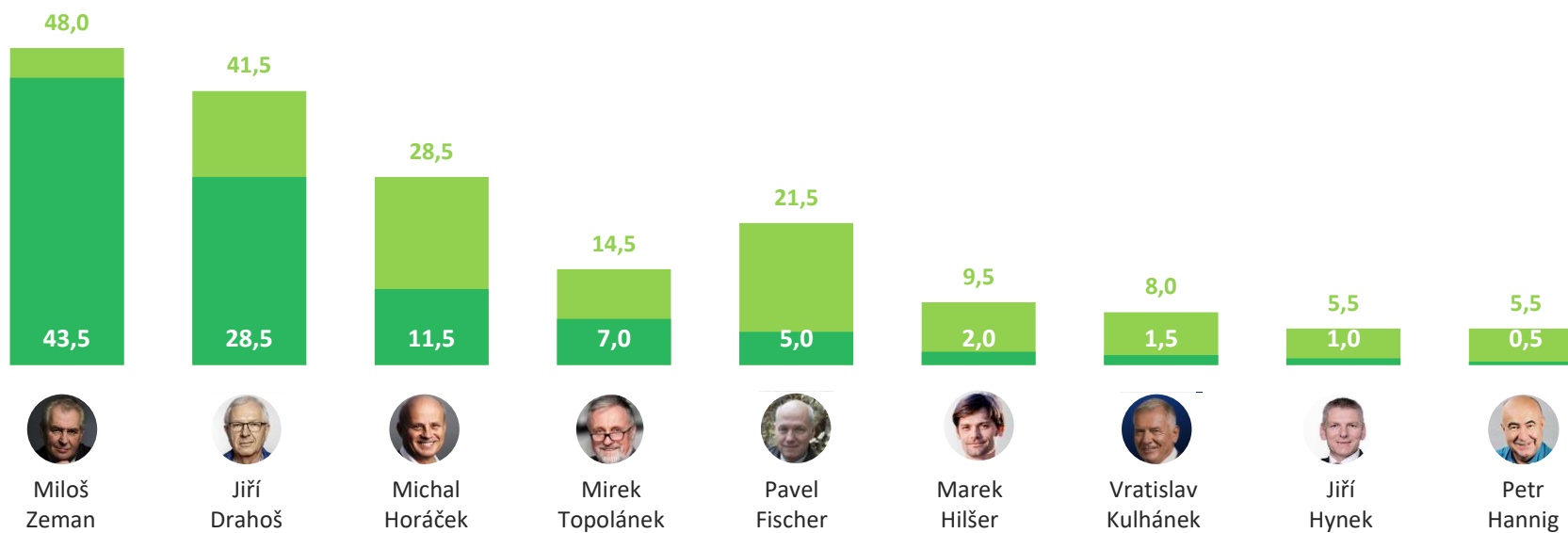
Někteří lidé se voleb účastní, řada dalších k nim nechodí či nemůže jít. Zúčastnil(a) byste se prvního kola přímé volby prezidenta, pokud by se konala v příštím týdnu?

Účast u voleb deklaruje 67 % respondentů. Reálná účast byla však i v minulých prezidentských volbách o trochu nižší, než ve výzkumech konaných zhruba měsíc před volbami. Největší ochota k účasti je v tradičních táborech podporovatelů Miloše Zemana (lidé ve věku 60–69 let) a táborech jeho odpůrců (vysokoškoláci, lidé z Prahy a velkých měst a s vyššími příjmy). V těchto skupinách by mohla účast vzrůst až na 75–80 %. Nejvlažnější jsou z hlediska volební účasti lidé s nízkým vzděláním a lidé mladší 30 let.

N = 1504 respondentů; zobrazena procenta odpovědí

Volební model a volební potenciál pro první kolo prezidentských voleb

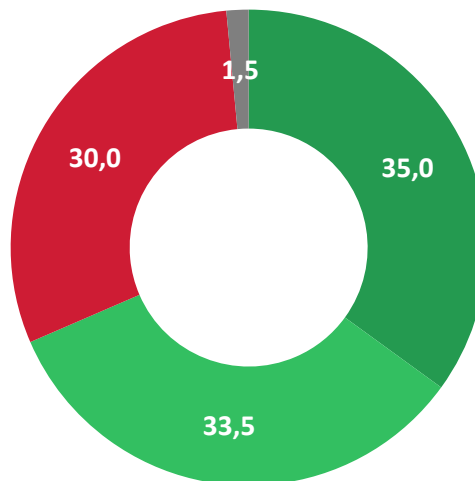
■ volební potenciál ■ volební model

Velkým favoritem prvního kola prezidentské volby je současný prezident Miloš Zeman, který by mohl získat i přes 40 % hlasů. Na druhém místě by v současnosti zřejmě skončil Jiří Drahoš s podporou okolo 28,5 %. Nejpravděpodobnější aktuální zisk Michala Horáčka je 11,5 %. Podpora kandidátů se však může ještě výrazně měnit. Řada lidí není rozhodnutá a zvažuje více kandidátů. To se projevuje do volebních potenciálů – pokud by Jiří Drahoš plně naplnil svůj potenciál a podpora Miloše Zemana klesla, může teoreticky první kolo i vyhrát. Pokud by naopak svůj potenciál naplnil Michal Horáček, může se dostat až na zisk okolo 28 % hlasů a útočit na postavení Jiřího Drahoše. Relativně vysoký volební potenciál má i Pavel Fischer, u kterého je navíc potenciál zatím redukován omezenou znalostí (viz níže). Fischer má však málo přesvědčených voličů (často je druhým zvažovaným kandidátem). Šance ostatních kandidátů na postup do druhého kola je díky potenciálům pod 15 % zatím nižší.

N = 797 respondentů vstupuje do volebního modelu, N = 1181 vstupuje do volebních potenciálů. Výpočet modelu a potenciálů je popsán v příloze této zprávy. Statistická chyba volebního modelu se pohybuje mezi $\pm 0,5$ (u nejslabších kandidátů) a $\pm 3,5$ p. b. (u Miloše Zemana).

Pevnost přesvědčení o volbě nejdůležitěji zvažovaného kandidáta

■ zcela rozhodnutý/-á

■ takřka rozhodnutý/-á

■ nejste rozhodnutý/-á

■ neví/bez odpovědi

Nakolik jste rozhodnut(a), že byste v případě své účasti ve volbách v současnosti volil(a) právě ... ?

Jen 35 % lidí, kteří nevyklučují účast u voleb, je pevně rozhodnuto, kterého kandidáta by v případě své účasti volili. Pevnost rozhodnutí je navíc omezena tím, že část lidí, kteří jsou si jisti kandidátem, váhá o účasti. Jen zhruba 28 % potenciálních voličů si je tak jisto jak účastí, tak výběrem kandidáta. To je výrazně nižší míra rozhodnutosti, než například měsíc před konáním letošních voleb do Sněmovny. Podpora kandidátů se tak může v měsíci do voleb velmi dynamicky měnit. Lze očekávat zejména pohyby podpory kandidátů, kteří konkurují Miloši Zemanovi – právě u nich je totiž míra rozhodnutosti voličů nižší a řada lidí mezi těmito kandidáty váhá.

N = 1181 respondentů – nevyklučující účast; respondenti, kteří váhají mezi dvěma kandidáty zařazeni do nerozhodnutých; zobrazena procenta odpovědí

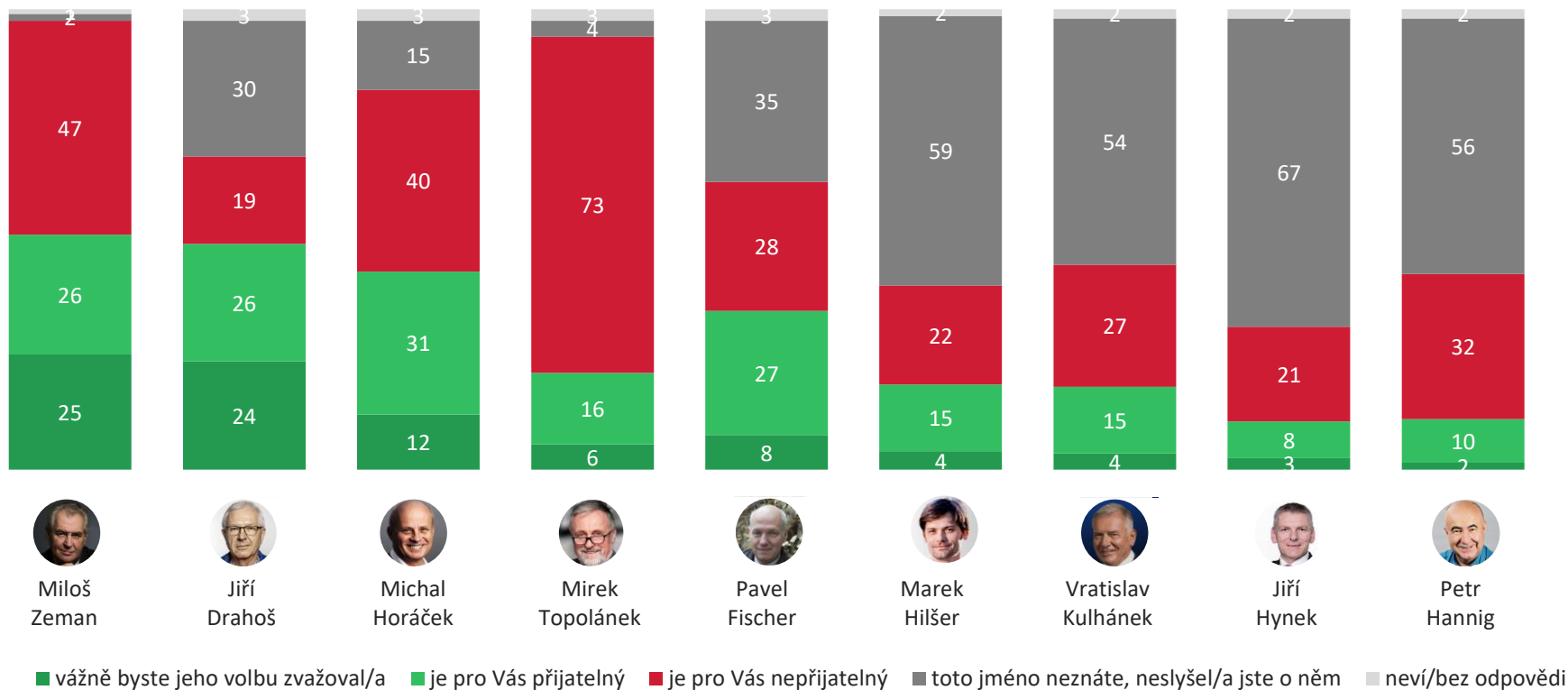

KANTAR TNS.

Postoj k jednotlivým kandidátům

Detailní pohled na postoje k jednotlivým kandidátům v prvním kole prezidentské volby

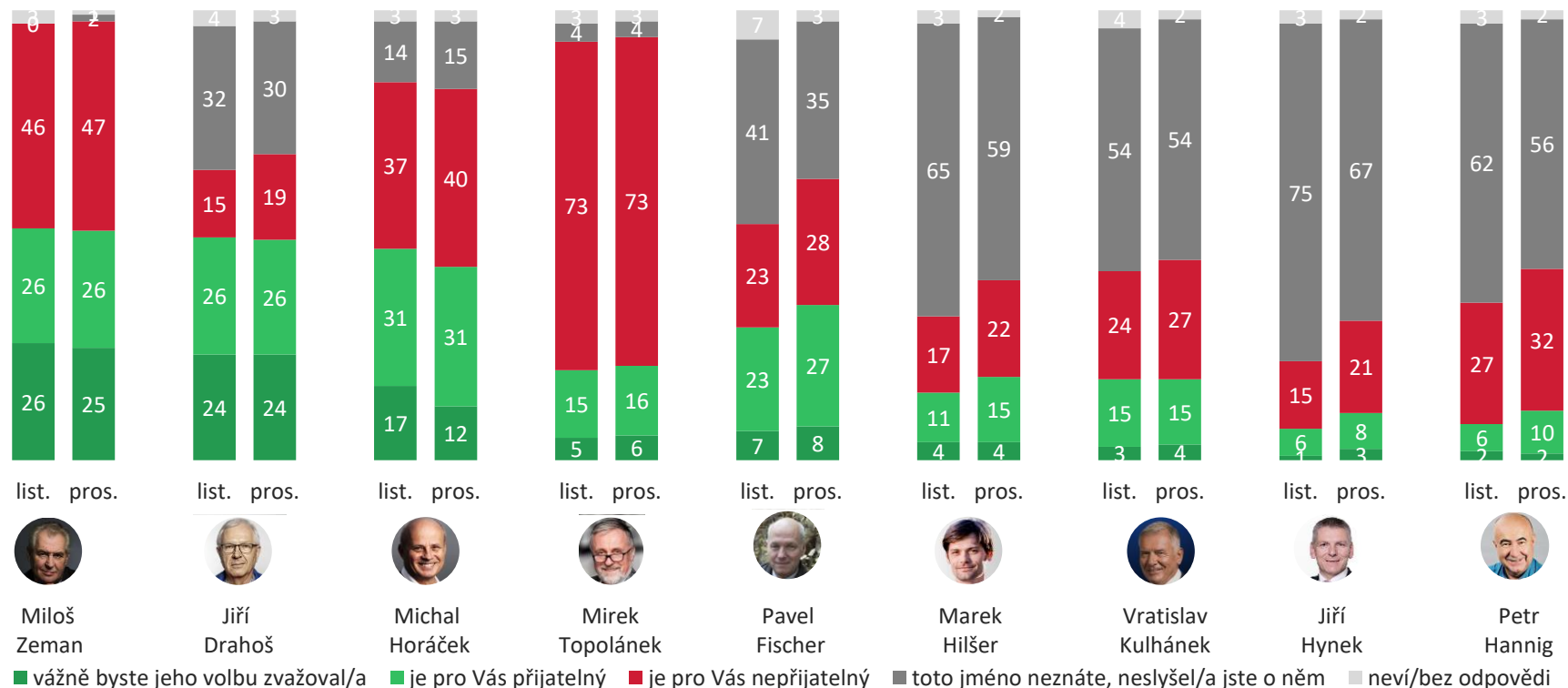
Do prezidentské volby se přihlásilo několik kandidátů. Ke každému kandidátovi, kterého Vám nyní přečtu, mi prosím řekněte, jaký je Váš vztah k němu. Tedy to, zda jeho volbu vážně zvažujete, je pro Vás přijatelný, případně nepřijatelný, nebo toto jste o něm vůbec neslyšel/a.

Nejvyšší podporu respondentů, kteří nevyklučují účast v prvním kole voleb, mají čtyři kandidáti: Miloš Zeman, Jiří Drahoš, Michal Horáček a Pavel Fischer. Zatímco Zeman a Drahoš častěji patří mezi vážně zvažované a hlavní preferované kandidáty, Michal Horáček a Pavel Fischer jsou pro respondenty jen přijatelní. Podpora Jiřího Drahoše a Pavla Fischera může být omezena tím, že je okolo třetiny možných voličů nezná, ačkoli jejich znalost stoupá. Potenciál Mirka Topolánka je redukován tím, že je pro takřka tři čtvrtiny voličů nepřijatelný. Současný prezident Miloš Zeman nejvíce polarizuje – necelá polovina z dotázaných ho pak označila za nepřijatelného. To limituje jeho pozici v druhém kole proti kandidátům, kteří mají méně odpůrců.

N = 1181 respondentů nevyklučujících účast u voleb

Vývoj postojů k jednotlivým kandidátům v prvním kole prezidentské volby

Do prezidentské volby se přihlásilo několik kandidátů. Ke každému kandidátovi, kterého Vám nyní přečtu, mi prosím řekněte, jaký je Váš vztah k němu. Tedy to, zda jeho volbu vážně zvažujete, je pro Vás přijatelný, případně nepřijatelný, nebo toto jste o něm vůbec neslyšel/a.

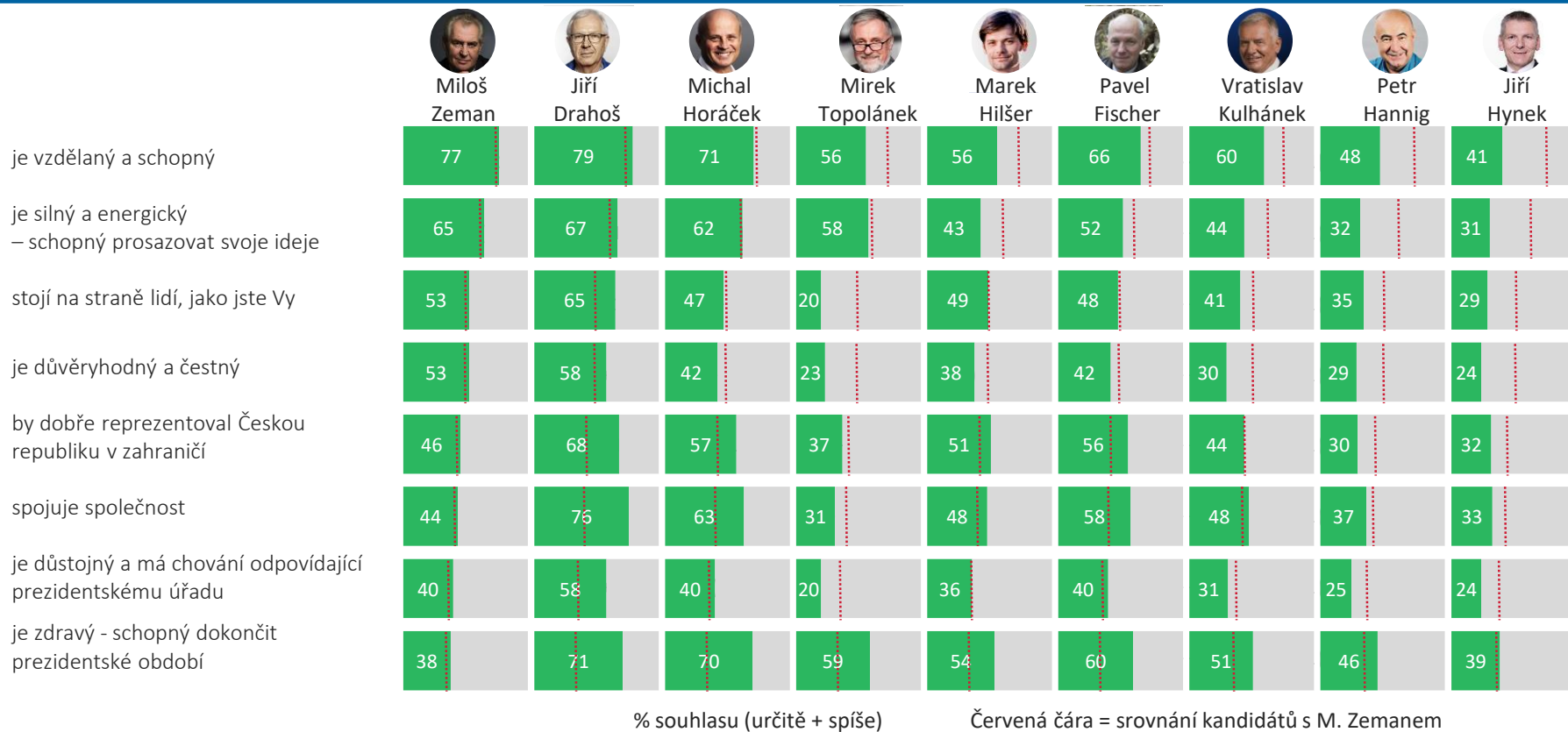
Hodnocení Miloše Zemana a Jiřího Drahoše je podobné jako v listopadu. U Drahoše mírně vzrostla znalost, ale přibylí tím spíše lidé, pro které je nepřijatelný. Naopak u Pavla Fischera se zvýšení znalosti projevilo i navýšením zastoupení respondentů, pro které je vážně zvažovaný či přijatelný. U Michala Horáčka ubylo lidí, pro které je vážně zvažovaným kandidátem – což souvisí s přesunem těchto voličů spíše ke kandidátům, kteří byli na 4. až 9. místě. Jejich znalost se s výjimkou Vratislava Kulhánka oproti listopadu významně zvýšila (o 6–8 procentních bodů). Zvýšení znalosti a s tím i počtu zvažovaných kandidátů se mimo jiné promítá i do navýšení volebních potenciálů některých kandidátů.

KANTAR TNS.

Vnímané vlastnosti prezidentských kandidátů

Vnímání jednotlivých kandidátů

Nyní se vás zeptáme vás, jak vy osobně vnímáte některé kandidáty. Do jaké míry souhlasíte s tím, že...

Mezi silné stránky prezidenta Miloše Zemana patří kompetence (vzdělaný a schopný), schopnost prosazovat svoje názory a blízkost lidem. Jiří Drahoš mu ovšem (mezi lidmi, kteří ho znají) v těchto charakteristikách konkuruje, ale je vnímán jako konsenzuálnější kandidát (spojování společnosti), lepší reprezentant v zahraničí s vyšší důstojností vykonávání úřadu. Michal Horáček má oproti Miloši Zemanovi horší hodnocení v oblasti důvěryhodnosti, vzdělanosti a schopností – ve spojování společnosti a reprezentaci v zahraničí však Miloše Zemana poráží. Velkou slabinou Miloše Zemana je ve srovnání s ostatními kandidáty vnímání jeho zdraví. Mirka Topolánka limituje nízká důvěryhodnost, nedostatečná důstojnost pro prezidentský úřad a zejména pocit, že není na straně lidí, což může souviset s jeho angažmá v ne nepříliš oblíbené pravicové vládě. Je ale vnímán jako energický a schopný prosazovat svoje ideje.

N = 200–800 respondentů; hodnotí pouze ti, kteří kandidáta znají (každý respondent ale maximálně 3 kandidáty)

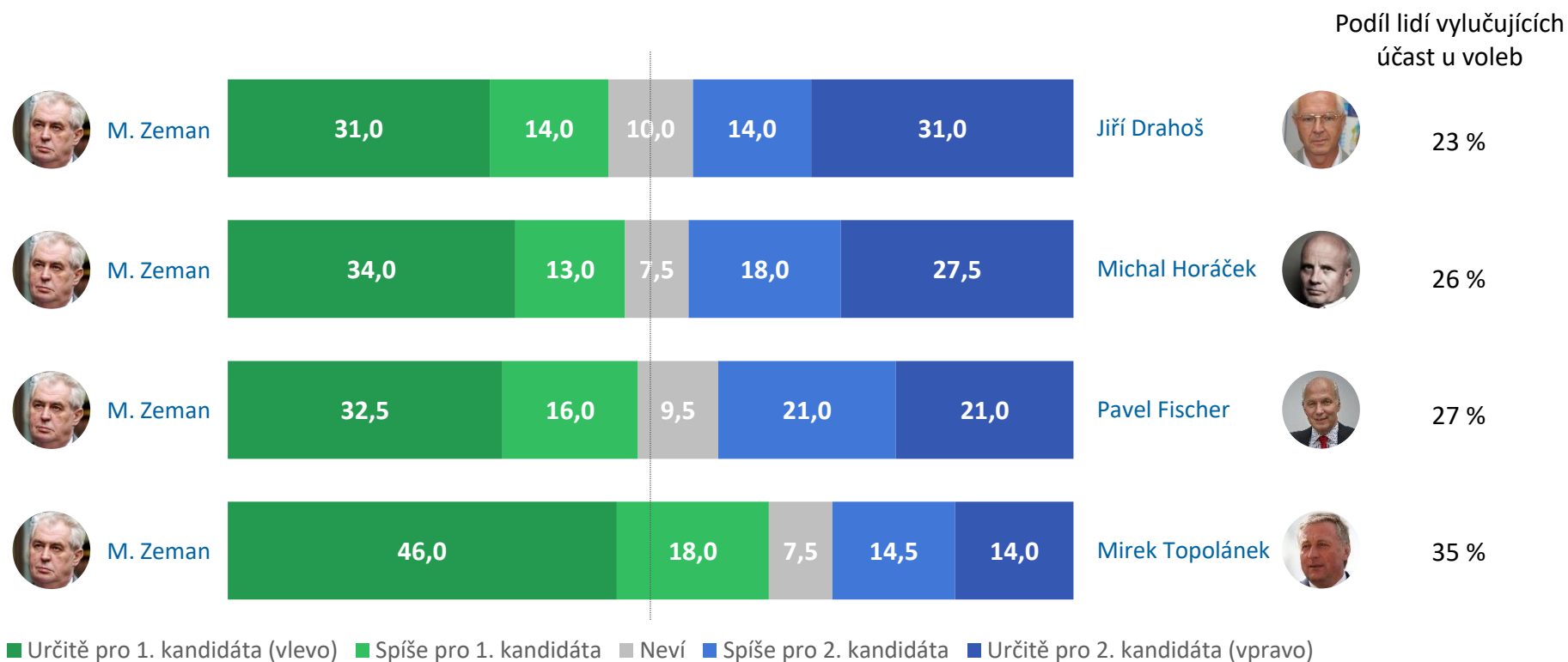

KANTAR TNS.

Volební duely

Duely v 2. kole prezidentské volby – celkové odpovědi (nejde o volební model)

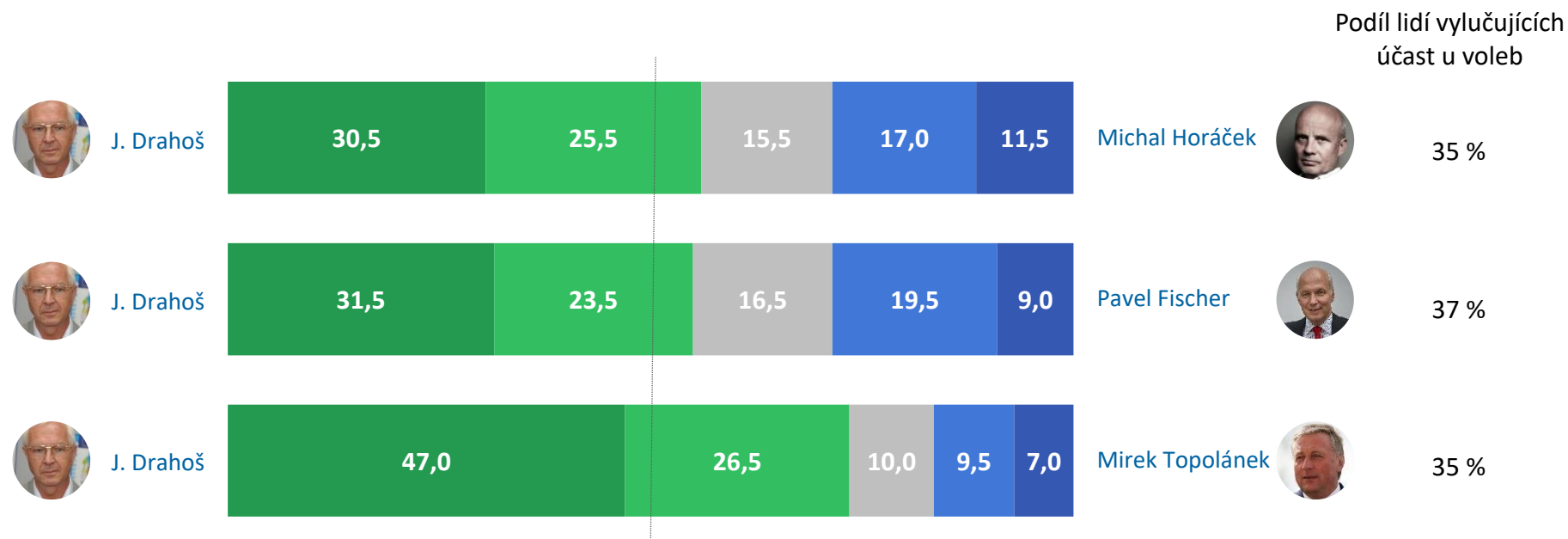

A02. Pokud by se do druhého kola dostali následující dva kandidáti, pro koho byste hlasoval(a)?

Duel Miloše Zemana s Jiřím Drahošem by byl v současnosti zcela vyrovnaný. Drahoš by mohl teoreticky těžit z toho, že 10 % lidí, kteří „neví“ jsou poměrně často lidé, kteří ho neznají, ale nepodporují Miloše Zemana. Velmi vyrovnaný duel by byl i mezi Milošem Zemanem a Michalem Horáčkem, zde má ale Miloš Zeman mírnou výhodu ve větším počtu lidí, kteří by si byli zcela jisti jeho volbou. Zeman by byl favoritem proti Pavlu Fischerovi, ale i zde výsledek duelu nelze jasně predikovat (Fischerovi by stačilo získat velkou většinu zcela nerozhodnutých, kteří jej často neznají). Naopak zcela minimální šance v duelu s Milošem Zemanem by měl v případě postupu Mirek Topolánek. Velká část lidí by se v tomto případě nezúčastnila voleb a takřka polovina lidí (46 %), kteří účast nevylučují by si byla jistá volbou Zemana.

N = 1504 respondentů; zobrazena procenta odpovědí

Duely v 2. kole prezidentské volby – celkové odpovědi (nejde o volební model)

■ Určitě pro 1. kandidáta (vlevo) ■ Spíše pro 1. kandidáta ■ Neví ■ Spíše pro 2. kandidáta ■ Určitě pro 2. kandidáta (vpravo)

A02. Pokud by se do druhého kola dostali následující dva kandidáti, pro koho byste hlasoval(a)?

To, že by se Miloš Zeman neprobojoval do druhého kola prezidentské volby, je spíše hypotetická situace (muselo by dojít k většímu propadu jeho podpory a koncentrace zbylých hlasů mezi další dva kandidáty). V takovém případě by však favoritem druhého kola byl proti všem dalším nejsilnějším kandidátům Jiří Drahoš. Jeho pozice proti těmto sokům je mírně lepší než Zemanova a větší část lidí vylučuje účast u voleb. Oba tyto fakty naznačují, že Miloš Zeman výrazně mobilizuje negativní volbu (část respondentů by volila jeho konkurenta spíše jako protikandidáta Miloše Zemana).

N = 1504 respondentů; zobrazena procenta odpovědí

KANTAR TNS.

Konstrukce volebního modelu

Prezidentský volební model je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých kandidátů v době sběru dat.

Do volebního modelu vstupují pouze respondenti, kteří:

- zcela nevylučují svoji účast v prezidentských volbách,
- uvedou konkrétní jedno jméno kandidáta, kterého v současné době vážně zvažují
- a jsou o své volbě zcela nebo takřka rozhodnutí.

Volební preference respondentů, kteří splní všechny tři podmínky, jsou sumarizovány a přepočteny na 100 %. Tím vznikne volební model.

Metodika tvorby volebního modelu je analogická metodice využívané TNS Kantar úspěšně v projektu Trendy Česka pro Českou televizi (zde model pro volby do Sněmovny).

Doplňkem k volebnímu modelu je aktuální **volební potenciál**. Aktuální **VOLEBNÍ POTENCIÁL** ukazuje, kolik % hlasů by daný kandidát v **SOUČASNOSTI** mohl získat, pokud by se k němu přiklonili všichni voliči, kteří zvažují jeho volbu a nevylučují účast. Volební potenciál je nutno chápat pro každého kandidáta odděleně a jeho suma je vyšší než 100 %.

Pomocí tzv. vážení upravujeme strukturu výběrového vzorku tak, aby odpovídala struktuře celé populace. Finální datový soubor byl tak převážen podle základních sociodemografických ukazatelů: pohlaví, věk, vzdělání, kraj, velikost místa bydliště a ekonomický status. V rámci převážení dat bylo také zohledněno minulé volební chování respondentů, konkrétně účast či preferovaná strana v parlamentních volbách v roce 2017 a preferovaný kandidát v prezidentské volbě v roce 2013.

Dotazník prezidentského modelu se skládá z následujících otázek.

Otázka 1. Někteří lidé se jich účastní, řada dalších k těmto volbám nechodí či nemůže jít. Zúčastnil(a) byste se prvního kola přímé volby prezidenta, pokud by se konala v příštím týdnu?

Otázka 2. Do prezidentské volby se přihlásilo několik kandidátů. Ke každému kandidátovi, kterého Vám nyní přečtu, mi prosím řekněte, jaký je Váš vztah k němu. Tedy to, zda jeho volbu vážně zvažujete, je pro Vás přijatelný, případně nepřijatelný, nebo toto jste o něm vůbec neslyšel/a.

Otázka 3. Uvedl(a) jste více kandidátů, jejichž volbu byste vážně zvažoval(a) / byli by pro vás přijatelní. Kdo by byl vaším hlavním preferovaným kandidátem – koho byste nyní zřejmě volil(a)?

Otázka 4. Nakolik rozhodnut(a), že byste v případě své účasti ve volbách v současnosti volil(a) právě (jméno kandidáta)?

KANTAR TNS.

Struktura vzorku

Struktura vzorku – Sociodemografie I

	%
Pohlaví	
Muž	49
Žena	51
Věková skupina	
18 – 29 let	17
30 – 39 let	19
40 – 49 let	18
50 – 59 let	15
60 – 69 let	16
70 let a více	15
Dosažené vzdělání	
Základní / Vyučen/ Střední škola bez maturity	46
Středoškolské s maturitou	36
Vysokoškolské	18

Struktura vzorku – Sociodemografie II

	%
VMB	
do 999 obyv.	17
1000 – 4999 obyv.	22
5 000 – 19 999 obyv.	18
20 000 – 99 999 obyv.	22
100 000 a více obyv.	21
Region	
Praha	12
Středočeský	12
Jihočeský	6
Plzeňský	5
Karlovarský	3
Ústecký	8
Liberecký	4
Královéhradecký	5
Pardubický	5
Vysočina	5
Jihomoravský	11
Olomoucký	6
Zlínský	6
Moravskoslezský	12

Struktura vzorku – Sociodemografie III

	%
Volba v druhém kole prezidentské volby 2013	
Miloše Zemana	36
Karla Schwarzenberga	27
Nebyl volit / nemohl volit kvůli věku	33
Odmítl / nepamatuje si	4
Volba ve sněmovních volbách 2013	
ANO	16,5
ODS	6,5
Piráti	6,0
SPD – Tomio Okamura	6,0
KSČM	4,5
ČSSD	4,0
KDU-ČSL	3,5
TOP 09	3,0
Starostové a nezávislí – STAN	3,0
jiná strana	3,5
nebyl(a) volit	36,0
nepamatuje si, koho volil(a)	0,5
odmítá odpovědět	7,0
<i>*Pro účely prezentace zokrouhлено na 0,5 procentního bodu</i>	